

Υπόθεση Hilal κατά Ηνωμένου Βασιλείου (6.6.2001)¹

Απορριφθείς αιτών άσυλο – Βασανιστήρια : απόδειξη βασανιστηρίων και θανάτου λόγω βασανιστηρίων – Δυνατότητα ασφαλούς παραμονής του απορριφθέντος αιτούντα άσυλο σε άλλη περιοχή της χώρας καταγωγής του – Νόμιμη αναχώρηση από τη χώρα – Εθνική διαδικασία καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα – Συνέντευξη – Βάρος απόδειξης – Απέλαση στον τόπο καταγωγής της πατρίδας του αιτούντα άσυλο – Η αποτελεσματικότητα της προσφυγής του άρθρου 13 ΕυρΣΔΑ δεν εξαρτάται από τη βεβαιότητα της θετικής έκβασής της για τον προσφεύγοντα, που επικαλείται ότι παραβιάσθηκε δικαίωμα που προστατεύεται από τη Σύμβαση.

Εφαρμοστέο δίκαιο :

Άρθρα 3 και 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης «δια την Προάσπισιν των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (Ν.Δ. 53/1974, ΦΕΚ 256, τ. Α΄), όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο Νο. 11 (Ν. 2400/1996, ΦΕΚ 96, τ. Α΄).

Πραγματικά Περιστατικά : Ο προσφεύγων, κύριος Hilal, πολίτης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Τανζανίας, γεννήθηκε το 1968 στο κρατίδιο της Ζανζιβάρης που απολαμβάνει σημαντική αυτονομία. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του το 1992 προσχώρησε στο CUF (Civic United Front – Ηνωμένο Κοινωνικό Μέτωπο), ένα κόμμα της αντιπολίτευσης της Ζανζιβάρης. Ήταν ενεργό μέλος, συμμετείχε στις συναντήσεις των μελών του και συνέβαλε στις εκστρατείες χρηματοδότησής του. Τον Αύγουστο του 1994 συνελήφθη από αξιωματούχους του κυβερνώντος κόμματος Chama Cha Mapinduzi (CCM) που τον κατηγορήσαν για τη συμμετοχή του στο κόμμα της αντιπολίτευσης. Κατά την τρίμηνη κράτησή του στο αστυνομικό τμήμα της Madema στη Ζανζιβάρη υπέστη βασανιστήρια: οι αστυνομικές αρχές τον κλείδωσαν για μέρες σε ένα κελί γεμάτο με νερό που δεν υπήρχε χώρος για να ξαπλώσει. Έπειτα τον κρέμασαν ανάποδα με τα πόδια δεμένα έως ότου μάτωσε η μύτη του και τον υπέβαλαν σε ηλεκτροσόκ.

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αφέθηκε ελεύθερος το Νοέμβριο του 1994, μετά από επίμονη παρέμβαση των ηγετών του κόμματος, του οποίου ήταν μέλος, στην κυβέρνηση της Τανζανίας. Εν συνεχεία νοσηλεύθηκε σε νοσοκομείο το οποίο πιστοποίησε τη σοβαρή αιμορραγία της μύτης που υπέστη λόγω της κακομεταχείρισης από τις αστυνομικές αρχές. Πριν την κράτησή του συνελήφθη και ο αδερφός του, ο οποίος λόγω των βασανιστηρίων στα οποία τον υπέβαλαν οι αρχές, εξέπνευσε τον Ιανουάριο του 1995 στο νοσοκομείο όπου διεκομίσθη από τις φυλακές.

Ο κύριος Hilal ισχυρίζεται ότι αφού αφέθηκε ελεύθερος περιόρισε τις πολιτικές του δραστηριότητες και απλά ενίσχυε οικονομικά το κόμμα CUF. Η αστυνομία όμως συνέχισε να τον παρακολουθεί και τον Ιανουάριο του 1995 προχώρησε σε έρευνα της οικίας του. Επειδή απουσίαζε οι αρχές συνέλαβαν και διέταξαν την ολονύκτια κράτηση της συζύγου του. Στη συνέχεια ανέκριναν τους φίλους του. Φοβούμενος για την ασφάλειά του αποφάσισε να εγκαταλείψει την Τανζανία.

Στις 9.2.1995 έφθασε στο Ηνωμένο Βασίλειο και υπέβαλε αίτημα ασύλου. Αυθημερόν και με τη συνδρομή διερμηνέα διεξήχθη προκαταρκτική συνέντευξη με τον αξιωματούχο της αρμόδιας υπηρεσίας μετανάστευσης. Από τα πρακτικά της συνέντευξης προκύπτει ότι καταγράφηκαν οι αρχικές πληροφορίες στις οποίες στηριζόταν το αίτημά του. Όταν ρωτήθηκε για τους λόγους που αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την πατρίδα του απάντησε: «Λόγω των προβλημάτων ασφαλείας που αντιμετώπιζα στη χώρα μου. Απειλήθηκα πολύ από το κόμμα που ασκεί την εξουσία και αποφάσισα να αναχωρήσω». Ο προσφεύγων δήλωσε ότι ήταν μέλος του CUF από το 1992.

Από τα πρακτικά της συνέντευξης που διεξήγαγε η αρμόδια υπηρεσία μετανάστευσης στις 15.3.1995 προέκυψε ότι δήλωσε ότι δεν αντιμετώπισε πρόβλημα στην έκδοση του διαβατηρίου

¹ Δημοσιευμένη στην [Επετηρίδα Δικαίου Προσφύγων και Αλλοδαπών 2001](#), εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.

καθώς ήταν επιχειρηματίας και ότι είχε οργανώσει ο ίδιος το ταξίδι του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όταν ρωτήθηκε για τους λόγους για τους οποίους υπέβαλε το αίτημα ασύλου απάντησε ότι συνελήφθη και κρατήθηκε για τρεις μήνες, από τον Αύγουστο έως το Νοέμβριο του 1994, στο αστυνομικό τμήμα της Madema, όπου υπέστη βασανιστήρια: αρχικά μεταφέρθηκε σε ένα κελί με χαμηλό ταβάνι στο οποίο δεν μπορούσε να σταθεί όρθιος και έπειτα για μιάμιση ημέρα σε ένα άλλο γεμάτο νερό όπου δεν μπορούσε να ξαπλώσει. Στο κελί αυτό τον μετέφεραν δύο φορές κάθε βδομάδα. Λίγες ημέρες πριν αφεθεί ελεύθερος οι αρχές τον κρέμασαν ανάποδα και τον υπέβαλαν σε ηλεκτροσόκ. Συνελήφθη επειδή υποστήριζε οικονομικά το κόμμα CUF. Οι αρχές τον ενημέρωσαν ότι αφέθηκε ελεύθερος επειδή οι ηγέτες του κόμματος πίεσαν την κυβέρνηση στο Νταρ Ες Σαλάμ. Αφού αφέθηκε ελεύθερος αναζήτησε ιατρική περίθαλψη σε ιδιωτική κλινική. Στα πλαίσια της συνέντευξης για τον καθορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα κατέθεσε στις βρετανικές αρχές την κάρτα μέλους στο CUF. Ήταν κανονικό μέλος, και υποστήριζε οικονομικά το κόμμα. Δεν είχε συμμετάσχει σε διαδηλώσεις. Ανέφερε ότι τον Ιανουάριο του 1995 συνελήφθη ο αδερφός του που αποβίωσε ενώ εκρατείτο: υπέστη ξυλοδαρμούς και έφτυνε αίμα. Εν τέλει οι αστυνομικές αρχές τον μετέφεραν σε νοσοκομείο στις 20.1.1995 καθώς γνώριζαν ότι θα πέθαινε. Ο θείος του τον βοήθησε να αναχωρήσει από την Τανζανία. Φρόντισε να του προμηθεύσει φορολογική ενημερότητα και εισιτήριο και παρουσιάστηκε αντ' αυτού στο γκισέ της αεροπορικής εταιρείας. Παραπλανώντας τις αρχές με αυτόν τον τρόπο κατάφερε να εισέλθει στο αεροπλάνο.

Στις 29.6.1995 ο Υπουργός Εσωτερικών απέρριψε το αίτημα ασύλου, κρίνοντας ότι οι απαντήσεις του προσφεύγοντα – αιτούντα άσυλο στα σχετικά ερωτήματα της Υπηρεσίας Μετανάστευσης ήσαν αντιφατικές. Στις 8.11.1996 απορρίφθηκε η προσφυγή του κατά της πρωτοβάθμιας απορριπτικής απόφασης. Στα πλαίσια της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι οι αρχές της Τανζανίας παρακρατούσαν την αλληλογραφία του, γνώριζαν ότι είχε υποβάλει αίτημα ασύλου και είχαν καλέσει τους γονείς του για ανάκριση προκειμένου να εξηγήσουν «για το γιο τους που βρίσκεται σε ξένη χώρα και βλέπει την κυβέρνηση της πατρίδας του». Κατέθεσε σχετικά ως αποδεικτικά στοιχεία βεβαιώσεις του αγγλικού ταχυδρομείου που αφορούσαν αναζήτηση χρημάτων που χάθηκαν από συστημένη επιστολή της 27.11.1995 που ταχυδρόμησε στους γονείς του στην Τανζανία. Οι αρχές απέρριψαν το αίτημά του για άσυλο σε δεύτερο βαθμό υπογραμμίζοντας ότι οι ισχυρισμοί του ήσαν αντιφατικοί και δεν επιβεβαιώνονταν από τα αποδεικτικά στοιχεία. Ιδιαίτερη βαρύτητα απέδωσαν στο γεγονός ότι ο προσφεύγων δεν ανέφερε στην προκαταρκτική συνέντευξη τη σύλληψη και τα βασανιστήρια στα οποία υπεβλήθη στη διάρκεια της κράτησης και δεν δέχθηκαν την εξήγηση που έδωσε ότι δηλαδή ο αξιωματούχος της υπηρεσίας μετανάστευσης τον απέτρεψε να αναφερθεί σε λεπτομέρειες της δίωξης σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα. Απέρριψαν επίσης τους ισχυρισμούς που πρόβαλε με την προσφυγή για τις δυσκολίες επικοινωνίας με το διερμηνέα. Τόνισαν επίσης ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλέστηκε για τη σύλληψη του αδερφού του ήσαν αντιφατικά και κυρίως ότι δεν υπέβαλε οποιοδήποτε πιστοποιητικό που να βεβαιώνει το θάνατό του. Με αυτό το σκεπτικό, οι αρχές αρνήθηκαν να δεχθούν ότι ο αδερφός του συνελήφθη, βασανίστηκε ή σκοτώθηκε. Παρατήρησαν επίσης ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι οι αρχές της Ζανζιβάρης τον κατηγορούσαν επειδή «σπίλωσε» τη φήμη της Τανζανίας και απέρριψαν τη βασιμότητα αυτού του ισχυρισμού. Αξιολογώντας συνολικά τα αποδεικτικά στοιχεία που επικαλέστηκε ο κύριος Hilal έκριναν ότι δεν απέδειξε επαρκώς ότι συντρέχει στο πρόσωπό του βάσιμος και δικαιολογημένος φόβος δίωξης για κάποιον από τους λόγους που αναφέρονται στη Σύμβαση του 1951.

Στις 30.1.1997 υπέβαλε εκ νέου αίτηση στον Υπουργό Εσωτερικών ζητώντας την εξυπαρχής εξέταση του αιτήματός του για άσυλο: κατέθεσε αντίγραφο του πιστοποιητικού θανάτου του αδερφού του και με ιατρικό πιστοποιητικό από το οποίο προέκυπτε ότι αποβίωσε στις 20.1.1995,

μετά τη μεταφορά του από τις φυλακές, λόγω σοβαρών πόνων στο στήθος και γενικής αδυναμίας και πυρετού. Επίσης υπέβαλε στις αρχές βεβαίωση του αρχηγείου της αστυνομίας της Pemba που πιστοποιούσε ότι οι αρχές αναζήτησαν τους γονείς του μετά την αναχώρησή του από τη χώρα και τους ζήτησαν να εξηγήσουν τη συμπεριφορά του γιου τους, που έβλαπτε τη κυβέρνηση και τη χώρα. Στις 4.2.1997 ο Υπουργός Εσωτερικών απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντα για εξυπαρχής εξέταση του αιτήματος ασύλου και αποφάσισε να κρίνει συνολικά την αίτηση αξιολογώντας τα νέα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν. Κατά την άποψή του οι βεβαιώσεις της αστυνομίας της Ζανζιβάρης εξυπηρετούσαν τον αιτούντα άσυλο και δεν είχαν καθοριστική αποδεικτική σημασία για τη διαδικασία αναγνώρισης του καθεστώτος του πρόσφυγα και από το πιστοποιητικό θανάτου δεν προέκυπτε με σαφήνεια ότι ο αδερφός του, που πέθανε λόγω του πυρετού, είχε υποστεί βασανιστήρια από τις αρχές.

Στις 29.4.1997 και αργότερα στις 26.3.1998 οι συνήγοροι του κυρίου Hilal ζήτησαν από το δευτεροβάθμιο όργανο εξέτασης των αιτημάτων ασύλου να κρίνει την υπόθεση λαμβάνοντας υπόψη το από 8.11.1994 πιστοποιητικό που εκδόθηκε από το νοσοκομείο όπου νοσηλεύθηκε μετά την κράτησή του από το οποίο προκύπτει ότι τα βασανιστήρια που υπέστη και ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι αρχές τον κρέμασαν με το κεφάλι ανάποδα προκάλεσαν σοβαρή αιμορραγία της μύτης, που αποτελούσε «επικίνδυνη βλάβη της υγείας». Με την από 23.4.1998 απόφασή του ο Υπουργός Εσωτερικών απέρριψε το αίτημα χαρακτηρίζοντας ανεπαρκή τα νέα αποδεικτικά στοιχεία και εκφράζοντας αμφιβολίες για την αυθεντικότητά τους επειδή δεν προσκομίστηκαν στη δευτέρο βαθμό εξέταση του αιτήματος ασύλου. Αλλά, ακόμα και εάν το ιατρικό πιστοποιητικό και οι βεβαιώσεις της αστυνομίας ήσαν αυθεντικά έγγραφα δεν αποδείκνυαν τους λόγους για τους οποίους ο προσφεύγων δεν μπορούσε να επιστρέψει με ασφάλεια στην ηπειρωτική Τανζανία – και όχι στη νησιωτική Ζανζιβάρη – χωρίς να υποστεί κακομεταχείριση. Εν συνεχεία ο κύριος Hilal ζήτησε την επανεξέταση της υπόθεσής του συνυποβάλλοντας βεβαίωση εμπειρογνώμονα που πιστοποιούσε την αυθεντικότητα των εγγράφων των τανζανικών αρχών. Ο Υπουργός Εσωτερικών απέρριψε πάλι το αίτημά του κρίνοντας ότι θα μπορούσε να ζήσει με ασφάλεια στην ηπειρωτική Τανζανία και στήριξε την απόφασή του στο από 8.4.1998 έγγραφο της Βρετανικής Ύπατης Αρμοστείας στην Τανζανία από το οποίο προκύπτει ότι δεν έχουν εν γένει αναφερθεί στην ηπειρωτική χώρα κρατήσεις για πολιτικούς λόγους αν και έχουν διαπιστωθεί «κάποια γενικότερα προβλήματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως αυθαίρετες κρατήσεις και άθλιες συνθήκες μεταχείρισης όσων παραπέμπονται στην ποινική δικαιοσύνη».

Στις 1.7.1998 το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντα για εξέταση της υπόθεσής του από ανώτερο δικαστήριο επικυρώνοντας την απορριπτική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Στις 1.12.1998 το Εφετείο απέρριψε αίτημα για περαιτέρω δικαστική κρίση της υπόθεσης με το σκεπτικό ότι τα ιατρικά πιστοποιητικά αποδεικνύουν ότι ο αδερφός του πέθανε λόγω πυρετού και όχι λόγω βασανιστηρίων. Εν τέλει επιβεβαίωσε το σκεπτικό της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, ότι δηλαδή ο προσφεύγων θα μπορούσε να ζήσει με ασφάλεια στην ηπειρωτική Τανζανία.

Στις 23.12.1998 ο κύριος Hilal ενημερώθηκε ότι θα απελαθεί στη Ζανζιβάρη στις 11.1.1999. Στις 22.2.1999 έφθασε στο Ηνωμένο Βασίλειο η σύζυγός του και υπέβαλε αίτημα ασύλου. Κατά την εξέτασή της δήλωσε ότι η αστυνομία την απείλησε λόγω της δράσης του συζύγου της στο κόμμα της αντιπολίτευσης CUF. Οι αρχές της Ζανζιβάρης τη συνέλαβαν για μια ημέρα τον Απρίλιο του 1995 και την ανέκριναν για το σύζυγό της. Στις 12.2.1999 η αστυνομία αναζήτησε το σύζυγό της στο σπίτι τους προκειμένου να ενημερωθεί για την επιστροφή του από το Ηνωμένο Βασίλειο αφού από φήμες γνώριζε ότι η χώρα όπου ο σύζυγός της είχε ζητήσει προστασία απέλασε όλους τους αιτούντες άσυλο από τη Ζανζιβάρη. Οι αστυνομικές αρχές ήσαν εξαγριωμένες επειδή ο προσφεύγων είχε υποβάλει αίτημα ασύλου και είχε «σπιλώσει» τη φήμη του προέδρου της χώρας.

Επιπλέον, απείλησαν ότι θα τη συλλάβουν.

Στο μεταξύ, στις 5.1.1999 ο κύριος Hilal προσέφυγε ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επικαλούμενος ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα παραβίαζε τις διατάξεις των άρθρων 3, 6, 8 και 13 αν τον απέλαυε στην Τανζανία. Ενώπιον του Δικαστηρίου τα μέρη επικαλέστηκαν τις εκθέσεις του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ και της Διεθνούς Αμνηστίας σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τανζανία για τα έτη 1996, 1997, 1998 και 1999 και ειδικότερα τη μεταχείριση του κόμματος CUF και των μελών του από τις κυβερνητικές αρχές, την από 8.4.1998 επιστολή της Βρετανικής Ύπατης Αρμοστείας στο Νταρ Ες Σαλάμ, που ανέφερε ότι υπήρχαν ανησυχίες για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Ζανζιβάρη, αλλά ότι δεν υπήρχαν στοιχεία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων – πολιτικές εκτελέσεις, εξαφανίσεις ή συλλήψεις λόγω πολιτικών δραστηριοτήτων – στην ηπειρωτική Τανζανία, την από 25.5.1998 επιστολή του Michael Hodd του Πανεπιστημίου του Westminster όπου αναφέρεται η δυνατότητα της κυβέρνησης της Ζανζιβάρης να ζητήσει από την Τανζανία την έκδοση πολιτών, όπως συνέβη στην υπόθεση του Abdallah Kassim Hanga. Επιπλέον, ο προσφεύγων κατέθεσε την από 16.3.1999 έκθεση του καθηγητή Parkin, που διδάσκει Κοινωνική Ανθρωπολογία στο Κολέγιο All Souls της Οξφόρδης και είναι εμπειρογνώμονας για την Ουγκάντα, την Κένυα και την Τανζανία, όπου αναφέρεται ότι ενώ υπάρχουν μικρές πιθανότητες δίωξης στην ηπειρωτική Τανζανία σε σχέση με τη Ζανζιβάρη, η επιδεινούμενη κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων πλήττει το σύνολο της χώρας. Ειδικότερα, η έκθεση αυτή αναφέρεται σε συγκεκριμένα μέλη του κυβερνώντος κόμματος CCM της Ζανζιβάρης τα οποία επισκέπτονται την ηπειρωτική χώρα και απειλούν και διώκουν τα διαφωνούντα πρώην μέλη του κόμματος CUF που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα πάτρια εδάφη τους αναζητώντας προστασία. Κινδυνεύει να διωχθεί ακόμα και ο αρχηγός του κόμματος CUF στη Ζανζιβάρη που ζει στο Νταρ Ες Σαλάμ υπό την προστασία στελεχών του κόμματός του.

Νόμω Βάσιμο : **Α)** Τα συμβαλλόμενα κράτη έχουν το δικαίωμα, βάσει γενικά παραδεδεγμένης αρχής του διεθνούς δικαίου και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει με τη Σύμβαση, να ελέγχουν την είσοδο, την παραμονή και την απέλαση των αλλοδαπών από το έδαφός τους. Όμως, όταν αποφασίζουν την απέλαση των αλλοδαπών υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 3 της Σύμβασης το οποίο προστατεύει μια από τις σημαντικότερες και θεμελιώδεις αξίες των δημοκρατικών κοινωνιών. **Β)** Για να υπάγεται η κακομεταχείριση στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 πρέπει να είναι ενός ελάχιστου βαθμού σοβαρότητας, αξιολόγηση που είναι σχετική και εξαρτάται από τις περιστάσεις της υπόθεσης. **Γ)** Το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης που αναλαμβάνουν τα συμβαλλόμενα κράτη βάσει του άρθρου 13 της ΕυρΣΔΑ εξαρτάται από τη φύση της προσφυγής που αφορά στην παραβίαση του δικαιώματος που προστατεύει η Σύμβαση. Όμως, η προσφυγή πρέπει να είναι «αποτελεσματική» τόσο στα πλαίσια της νομοθεσίας όσο και της δυνατότητας άσκησής της, που δεν πρέπει να εμποδίζεται αναιτιολόγητα από πράξεις ή παραλείψεις των αρχών του συμβαλλόμενου κράτους. Η αποτελεσματικότητα της προσφυγής του άρθρου 13 δεν εξαρτάται από τη βεβαιότητα της θετικής έκβασης για τον προσφεύγοντα, που επικαλείται ότι παραβιάσθηκε δικαίωμα που προστατεύεται από την ΕυρΣΔΑ.

Σκεπτικό : **Α) Επί της παραβίασης του άρθρου 3 ΕυρΣΔΑ:** Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι αντιμετώπιζε πραγματικό και άμεσο κίνδυνο κακομεταχείρισης εάν επέστρεφε στην Τανζανία. Είχε υποστεί βασανιστήρια πριν εγκαταλείψει την πατρίδα του. Ο αδερφός του επίσης πέθανε αφού αφέθηκε ελεύθερος, σε συνθήκες από τις οποίες συνάγεται με σαφήνεια ότι ο θάνατός του οφειλόταν στην κακομεταχείριση που υπέστη κατά την κράτησή του. Τόσο ο ίδιος όσο και ο αδερφός του υπέστησαν δίωξη επειδή ήσαν μέλη του κόμματος CUF. Οι εκθέσεις που αφορούν στην κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τανζανία καταδεικνύουν ότι υπάρχει ενεργός δίωξη των μελών του κόμματος CUF και ότι η κυβέρνηση δεν ενεργεί δραστήρια προς την κατεύθυνση

της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η αστυνομία προβαίνει σε εξωδικαστικές εκτελέσεις και κακοποιεί τους υπόπτους, οι συνθήκες διαβίωσης στις φυλακές όλης της χώρας είναι άθλιες και οι απειλές κατά της ζωής καθώς και οι αυθαίρετες και παρατεταμένες κρατήσεις συνιστούν σημαντικά προβλήματα. Ισχυρίστηκε ότι οι αρχές της Τανζανίας ενδιαφέρονται ζωηρά για την περίπτωση του, όπως αποδεικνύεται από τις βεβαιώσεις της αστυνομίας από όπου προκύπτει η δυσαρέσκεια της κυβέρνησης της χώρας καταγωγής του για το αίτημα ασύλου που υπέβαλε στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι ισχυρισμοί του αυτοί επιβεβαιώνονται από τα βιώματα της συζύγου του, που κατέθεσε στις 12.2.1999 ότι οι αστυνομικές αρχές της Ζανζιβάρης αναζητούσαν το σύζυγό της και της υπέβαλαν ερωτήσεις για το χρόνο επιστροφής του στην πατρίδα του. Αμφισβήτησε τα επιχειρήματα της κυβέρνησης, ότι δηλαδή οι ισχυρισμοί του είναι αντιφατικοί. Ειδικότερα, ότι δεν αναφέρθηκε σε λεπτομέρειες της κακοποίησης που είχε υποστεί στην Τανζανία γιατί κατάλαβε ότι σκοπός της προκαταρκτικής συνέντευξης του ασύλου που διεξήχθη αμέσως μόλις έφθασε στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν να παράσχει στις αρμόδιες υπηρεσίες τα βασικά στοιχεία του αιτήματός του. Δεν μπορεί να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα από την παράλειψή του να αναφερθεί σε λεπτομέρειες της δίωξής του. Με σαφήνεια και χωρίς να υποπέσει σε αντιφάσεις αναφέρθηκε στα βασανιστήρια που υπέστη και κατέθεσε ανεξάρτητα και επαληθευμένα αποδεικτικά στοιχεία για την κακοποίηση που υπέστη στη Ζανζιβάρη. Αμφισβήτησε τη βιωσιμότητα της επιλογή της επιστροφής του στην ηπειρωτική Τανζανία εμμένοντας ότι κινδυνεύει να διωχθεί οπουδήποτε στη χώρα του. Εξάλλου δεν αποκλείεται η δυνατότητα της Ζανζιβάρης να ζητήσει από την ηπειρωτική Τανζανία την έκδοσή του. Τέλος, ισχυρίστηκε ότι το άρθρο 3 επιβάλλει στα συμβαλλόμενα κράτη μια θετική υποχρέωση να εξετάσουν, υπό το φως όλων των αποδεικτικών στοιχείων κάθε υπόθεσης, τους ισχυρισμούς του ότι θα εκτεθεί σε πραγματικό κίνδυνο μεταχείρισης αντίθετης με το άρθρο 3 εάν απομακρυνθεί στην Τανζανία.

Ενώπιον του Δικαστηρίου η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστήριξε ότι ο προσφεύγων υπέπεσε σε καθοριστικής σημασίας αντιφάσεις και χαρακτηρίστηκε αναξιόπιστος. Προκλήθηκαν έτσι σοβαρές αμφιβολίες για την αλήθεια των ισχυρισμών του περί βασανιστηρίων. Για παράδειγμα ρωτήθηκε άμεσα από τον αξιωματούχο της Υπηρεσίας Μετανάστευσης κατά την πρώτη συνέντευξη καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα που πραγματοποιήθηκε στις 9.2.1995 να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους ζητά άσυλο και δεν δήλωσε τα βασανιστήρια που υπέστη στη διάρκεια της κράτησης. Αναφέρθηκε σ' αυτά ένα μήνα αργότερα. Οι σχετικές επεξηγήσεις του – ότι δηλαδή ο αρμόδιος αξιωματούχος παρέλειψε να καταγράψει την απάντησή του ή ότι ο διερμηνέας δεν ερμήνευσε – απερρίφθησαν από τις εθνικές αρχές, που είχαν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν τις προφορικές αποδείξεις του προσφεύγοντα και τη συνολική εικόνα του. Η εξιστόρηση των γεγονότων που ανάγκασαν τον κύριο Hilal να αναχωρήσει από την πατρίδα του αποδεικνύει σύγχυση όσον αφορά στην ημερομηνία κράτησης του αδερφού του και δεν προσκόμισε για να υποστηρίξει τους ισχυρισμούς του πιστοποιητικό θανάτου από το οποίο να προκύπτουν τα βασανιστήρια που υπέστη.

Η κυβέρνηση απέρριψε τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα για τον κίνδυνο κακοποίησης που ενείχε η επιστροφή του στην Τανζανία. Υπογράμμισε ότι δεν ήταν αξιοπρόσεκτο και υψηλά ιστάμενο μέλος του κόμματος της αντιπολίτευσης CUF. Σημείωσε ότι από τα στοιχεία της υπόθεσης προκύπτει ότι από το Νοέμβριο του 1995 οι τανζανικές αρχές δεν έδειξαν ζωηρό ενδιαφέρον για τον κύριο Hilal, την οικογένειά του ή τους φίλους τους και συμπλήρωσε ότι η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τανζανία δεν ενέπνεε κινδύνους για ενδεχόμενη κακοποίησή του από τις αρχές της χώρας. Αναφέρθηκε στο από 24.7.1998 δελτίο τύπου της Διεθνούς Αμνηστίας από όπου προέκυπτε σαφώς ότι τα απλά μέλη του CUF δεν αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες όταν διαμένουν στην ηπειρωτική Τανζανία. Από τα στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων δεν

αποδεικνύεται ότι οι αρχές της χώρας του θα τον ανάγκαζαν να επιστρέψει στη Ζανζιβάρη ή ότι θα διάτασσαν την κράτησή του με την κατηγορία της δυσφήμισης της πατρίδας τους. Μόνο μια περίπτωση έκδοσης πολίτη από την ηπειρωτική Τανζανία στη Ζανζιβάρη είναι γνωστή και δεν αποδεικνύεται ότι οι τανζανικές αρχές γνωρίζουν ότι ο προσφεύγων βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο κύριος Hilal ανέφερε ότι οι αστυνομικές αρχές της χώρας του κάλεσαν τους γονείς του για ανάκριση αφού πρώτα κατακράτησαν επιστολή που τους απέστειλε από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 27.11.1995. Όμως αυτός ο ισχυρισμός του δεν επαληθεύει το φόβο δίωξης που επικαλείται αφού οι γονείς του κλήθηκαν να παρουσιαστούν ενώπιον των αρχών δύο ημέρες νωρίτερα, στις 25.11.1995. Εν τέλει, κατά την άποψη της βρετανικής κυβέρνησης δεν αποδεικνύεται ότι η περίπτωση του προσφεύγοντα ενδιαφέρει τις αρχές της Ζανζιβάρης ή της ηπειρωτικής Τανζανίας. Κατά συνέπεια, εν προκειμένω η απέλαση του προσφεύγοντα δεν συνιστά παραβίαση του άρθρου 3.

Το Δικαστήριο επανέλαβε ότι τα συμβαλλόμενα κράτη έχουν το αναγνωρισμένο από το διεθνές δίκαιο δικαίωμα, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσής τους με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη Σύμβαση, να ελέγχουν την είσοδο, την παραμονή και την απέλαση των αλλοδαπών. Όμως, όταν αποφασίζουν την απέλαση των αλλοδαπών υποχρεούνται να εξετάζουν εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 3 της Σύμβασης το οποίο αντανακλά μια από τις πλέον θεμελιώδεις ελευθερίες των δημοκρατικών κοινωνιών. Η απέλαση συγκεκριμένου αλλοδαπού μπορεί να συνιστά παραβίαση του άρθρου 3 όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να πιστευτεί ότι θα αντιμετωπίσει στη χώρα απέλασης πραγματικό κίνδυνο μεταχείρισης αντίθετης με το άρθρο 3. Σε αυτήν την περίπτωση το άρθρο 3 υποχρεώνει τα κράτη να απέχουν από την απέλαση του αλλοδαπού στη χώρα αυτή. Σχετικά το Δικαστήριο αναφέρθηκε σε προηγούμενη νομολογία του και ειδικότερα στις υποθέσεις Ahmed κατά Αυστρίας και Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου.

Για να διαπιστώσει εάν ο προσφεύγων αποδεικνύει ότι διατρέχει να υποστεί τη μεταχείριση που απαγορεύει το άρθρο 3, εάν απελαθεί στην Τανζανία, το Δικαστήριο θα εξετάσει την υπόθεση υπό το φως όλων των αποδεικτικών στοιχείων που έχουν υποβληθεί, ή εάν είναι αναγκαίο, των αποδεικτικών στοιχείων που θα συλλέξει αυτεπάγγελτα. Για να υπαχθεί η κακομεταχείριση που φοβάται ο προσφεύγων στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 θα πρέπει να είναι αρκούντως σοβαρή, η δε αξιολόγησή της είναι σχετική και εξαρτάται από τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο κύριος Hilal έφθασε στο Ηνωμένο Βασίλειο από την Τανζανία στις 9.2.1995 και υπέβαλε αίτημα ασύλου. Στα πλαίσια της εθνικής διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα ισχυρίστηκε ότι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την πατρίδα του λόγω της συμμετοχής του στο κόμμα της αντιπολίτευσης CUF: οι αρχές της Ζανζιβάρης διέταξαν την κράτησή του στη διάρκεια της οποίας τον υπέβαλαν σε βασανιστήρια. Για να αποδείξει το φόβο δίωξης αν αναγκαστεί να επιστρέψει στην πατρίδα του επικαλέστηκε επίσης την κράτηση του αδερφού του που πέθανε λόγω από την κακοποίηση που υπέστη και ότι οι αρχές της χώρας του τον κατηγορούν ότι δυσφήμισε την Τανζανία.

Η κυβέρνηση κάλεσε το Δικαστήριο να επικυρώσει την απόφασή της επί του αιτήματος ασύλου του προσφεύγοντα, τον οποίο έκρινε αναξιόπιστο. Το Δικαστήριο όμως σημειώνει ότι η απόφαση των εθνικών αρχών στηρίχθηκε κατ' αρχήν μεταξύ άλλων στην παράλειψη ουσιαστικής αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων. Ούτε ο Υπουργός Εσωτερικών, ούτε τα δικαστήρια αξιολόγησαν επί της ουσίας τα συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ενώπιόν τους ο προσφεύγων: αποφάσισαν με διαφορετικό σκεπτικό – κυρίως κρίνοντας ότι ακόμα και εάν οι ισχυρισμοί του είναι αληθείς, θα μπορούσε να ζήσει με ασφάλεια σε άλλη περιοχή της Τανζανίας.

Το Δικαστήριο εξέτασε τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο κύριος Hilal και την αξιο-

λόγησή τους από τις διάφορες βρετανικές αρχές. Διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε λόγος απόρριψής τους ως πλαστών ή κατασκευασμένων εγγράφων. Ο προσφεύγων κατέθεσε γνωμοδότηση του καθηγητή Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Κολεγίου All Souls της Οξφόρδης ο οποίος βεβαιώνει ότι είναι αυθεντικά. Παρόλα αυτά η κυβέρνηση αμφισβήτησε τη γνησιότητα του ιατρικού πιστοποιητικού χωρίς όμως να αποδείξει την άποψή της ή να αντικρούσει βάσιμα τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα. Επιπλέον, αρνήθηκε στον προσφεύγοντα την ευκαιρία να εξετάσουν οι εθνικές αρχές την αυθεντικότητα του ιατρικού πιστοποιητικού και τον τρόπο έκδοσής τους.

Το Δικαστήριο δέχεται ότι ο προσφεύγων συνελήφθη και κρατήθηκε επειδή ήταν μέλος του κόμματος της αντιπολίτευσης CUF το οποίο υποστήριζε οικονομικά. Διαπίστωσε επίσης ότι η κακοποίηση που υπέστη στη Ζανζιβάρη ενόσω εκρατείτο είχε ως αποτέλεσμα τη βλάβη της υγείας του – σοβαρή ρινική αιμορραγία. Υπό το φως του ιατρικού πιστοποιητικού που εκδόθηκε από την κλινική όπου νοσηλεύθηκε η προφανής παράλειψή του να αναφερθεί στα βασανιστήρια που υπέστη κατά την προκαταρκτική συνέντευξη της διαδικασίας καθορισμού του καθεστώτος του πρόσφυγα δεν είναι ιδιαίτερα καθοριστικό στοιχείο και οι επεξηγήσεις του ενώπιον των εθνικών αρχών – ότι δηλαδή δεν σκέφθηκε να αναφερθεί στα βασανιστήρια που υπέστη στη Ζανζιβάρη παρά ένα μήνα αργότερα στη διάρκεια της κανονικής συνέντευξης στην οποία εξετάστηκε το αίτημά του για άσυλο – δεν καθιστούν τους ισχυρισμούς του αναξιόπιστους. Είναι ορθό ότι οι ιατρικές βεβαιώσεις και το πιστοποιητικό θανάτου του αδερφού του δεν αναφέρονται στα βασανιστήρια ή στην κακοποίηση που υπέστη, πλην όμως συνιστούν συμπληρωματική σχετική απόδειξη υπέρ του προσφεύγοντα την οποία οι εθνικές αρχές χαρακτήρισαν ανεπαρκώς βάσιμη. Τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία όμως αποδεικνύουν ότι ο αδερφός του, που ήταν επίσης υποστηρικτής του κόμματος CUF, κρατήθηκε και στη συνέχεια διακομίστηκε από τα κρατητήρια στο νοσοκομείο όπου και απεβίωσε. Έτσι δεν είναι αντιφατικός ο ισχυρισμός του κυρίου Hilal ότι ο αδερφός του κακοποιήθηκε στη διάρκεια της κράτησης.

Το ερώτημα είναι εάν ο προσφεύγων, που ζήτησε άσυλο στο Ηνωμένο Βασίλειο, κινδυνεύει να κακοποιηθεί εάν επιστρέψει στην πατρίδα του. Η κυβέρνηση αμφισβήτησε την αυθεντικότητα της κλήσης των γονέων του για ανάκριση που φέρει την ημερομηνία της 25.11.1995 στηριζόμενη στο γεγονός ότι προσφεύγων ταχυδρόμησε στους γονείς του στις 27.11.1995 τη συστημένη επιστολή που κατακράτησαν οι αρχές της Τανζανίας. Όμως, το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνει ότι οι γονείς του δεν παρέλαβαν την εν λόγω επιστολή. Το μόνο αποδεικτικό στοιχείο της αλληλογραφίας του αφορά στη συστημένη επιστολή με χρήματα, της οποίας η αποστολή βεβαιώνεται από το βρετανικό ταχυδρομείο. Προσκομίζει αυτήν την αλληλογραφία για να αποδείξει ότι παραβιάστηκε το δικαίωμά του σε ιδιωτική ζωή. Από τα έγγραφα που προσκομίζει δεν αποδεικνύεται ότι οι αρχές της χώρας του δεν έμαθαν ότι βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά συνέπεια, οι ισχυρισμοί του ως προς το μέρος αυτό δεν είναι αντιφατικοί.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η σύζυγος του προσφεύγοντα που υπέβαλε αίτημα ασύλου στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενημέρωσε τον αξιωματούχο της Υπηρεσίας Μετανάστευσης κατά τη συνέντευξη ότι η αστυνομία αναζήτησε κατ' επανάληψη το σύζυγό της και την απείλησε. Ο ισχυρισμός αυτός δεν αντιφάσκει με τις πληροφορίες που παρέχει ο κύριος Hilal για την κατάσταση που επικρατεί στην Pemba και στη Ζανζιβάρη, όπου τα μέλη του κόμματος CUF υποφέρουν από σοβαρές κακοποιήσεις, αυθαίρετες κρατήσεις, βασανιστήρια και κακομεταχείριση. Μάλιστα πρόκειται για συνηθισμένα μέλη του κόμματος και όχι μόνο για τους αρχηγούς του ή υψηλά ιστάμενα στελέχη. Η κατάσταση έχει κάπως βελτιωθεί, αλλά οι τελευταίες εκθέσεις δημιουργούν αμφιβολίες για τη σοβαρότητα των προσπαθειών μεταρρύθμισης και αναφέρονται στα προβλήματα που συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν τα μέλη του CUF. Το Δικαστήριο καταλήγει ότι εάν ο προσφεύγων αναγκαστεί να επιστρέψει στη Ζανζιβάρη θα κινδυνεύσει να συλληφθεί, να κρατηθεί και να υποφέρει από κακοποίηση.

Η κυβέρνηση στηρίχθηκε στη δυνατότητα του προσφεύγοντα να επιστρέψει σε άλλη περιοχή της πατρίδας του ισχυριζόμενη ότι ακόμα και εάν ο προσφεύγων κινδυνεύει στη Ζανζιβάρη, η κατάσταση στην ηπειρωτική Τανζανία είναι περισσότερο ασφαλής. Τα έγγραφα που προσκομίζουν τα μέρη αποδεικνύουν ότι οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ιδιαίτερα σοβαρές στη Ζανζιβάρη και ότι τα μέλη του CUF υπομένουν σοβαρότερες διώξεις σε αυτή την περιοχή της χώρας. Όμως φαίνεται ότι η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι ικανοποιητική και στην υπόλοιπη επικράτεια της χώρας και αποκαλύπτεται μια μακροχρόνια, ενδημικής φύσης παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι εκθέσεις αναφέρονται εν γένει στα μέτρα κακομεταχείρισης των αστυνομικών αρχών της Τανζανίας που περιλαμβάνουν ξυλοδαρμό των κρατουμένων καθώς και στα στελέχη του κυβερνώντος κόμματος CCM της Ζανζιβάρης που επισκέπτονται την ηπειρωτική χώρα προκειμένου να απειλήσουν και / ή να κακοποιήσουν υποστηρικτές του CUF που έχουν καταφύγει εκεί. Οι συνθήκες διαβίωσης στις φυλακές της χώρας είναι απάνθρωπες και εξευτελιστικές, δεν παρέχεται η κατάλληλη τροφή και ιατρική περίθαλψη και δημιουργούνται καταστάσεις που απειλούν τη ζωή των κρατουμένων. Η αστυνομία της ηπειρωτικής Τανζανίας συνδέεται θεσμικά με την αστυνομία της Ζανζιβάρης που αποτελεί τμήμα της Ένωσης και δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί ως εγγυήτρια των αυθαίρετων ενεργειών των αστυνομικών αρχών της Ζανζιβάρης (σχετικά το Δικαστήριο αναφέρεται στην υπόθεση Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου όπου ο προσφεύγων, σιχ, κινδύνευε να κακοποιηθεί στην περιοχή του Punjab αλλά δεν μπορούσε να ζήσει με ασφάλεια σε άλλη περιοχή της Ινδίας όπου επίσης αναφέρονταν σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων). Επιπλέον υπάρχει ο κίνδυνος έκδοσης του προσφεύγοντα από την ηπειρωτική Τανζανία στη Ζανζιβάρη.

Το Δικαστήριο δεν πείθεται ότι η επιλογή της επιστροφής του προσφεύγοντα σε άλλη περιοχή της χώρας καταγωγής του εγγυάται την ασφάλειά του από τον κίνδυνο της κακομεταχείρισης. Καταλήγει ότι η απέλασή του στην Τανζανία θα παραβιάσει το άρθρο 3 της Σύμβασης καθώς θα αντιμετωπίσει σοβαρό κίνδυνο να υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

B) Επί της παραβίασης του άρθρου 13 ΕυρΣΔΑ: Το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της υπόθεσης, έκρινε ότι βάσιμα ο προσφεύγων επικαλείται παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης. Κατά συνέπεια εξετάζει εάν το εθνικό δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου προβλέπει την άσκηση αποτελεσματικής προσφυγής κατά της επαπειλούμενης απέλασης.

Αναφέρθηκε στις υποθέσεις Vilvarajah και άλλοι κατά Ηνωμένου Βασιλείου και Soering κατά Ηνωμένου Βασιλείου όπου έκρινε στα πλαίσια της απέλασης και της έκδοσης ότι η διαδικασία δικαστικής αναθεώρησης αποτελούσε αποτελεσματική προσφυγή για την εξέταση της παραβίασης του άρθρου 3. Η δικαιοδοσία των βρετανικών δικαστηρίων να ελέγχουν τη νομιμότητα της διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης για λόγους ουσίας και διαδικασίας και να ακυρώνουν ανάλογα με την υπόθεση τις διοικητικές πράξεις είναι επαρκής. Δέχθηκε επίσης τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επανεξετάζει την υπόθεση να ακυρώνει την απόφαση απέλασης ή απομάκρυνσης του προσφεύγοντα σε μια χώρα όπου για βάσιμους λόγους πιστεύεται ότι θα κινδυνεύσει σοβαρά να υποστεί απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση, με το σκεπτικό ότι λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπόθεσης η προσβαλλόμενη απόφαση δεν θα μπορούσε να εκδοθεί εύλογα από τον Υπουργό Εσωτερικών.

Ενώ ο προσφεύγων στην υπό κρίση υπόθεση ισχυρίστηκε ότι κατά τη δικαστική επανεξέταση της υπόθεσής του δεν αντικρούσθηκαν τα αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλε για τα αμφισβητούμενα ζητήματα είναι επαρκής, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, η ενδελεχής εξέταση των εθνικών δικαστηρίων που αφορούσε στους ισχυρισμούς του ότι η απέλαση δημιουργεί κινδύνους για απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση. Η δικαστική επανεξέταση της υπόθεσης με βάση τον εύλογο χαρακτήρα και τη νομιμότητα της διοικητικής πράξης – δηλαδή με βάση τις αρχές που τα

βρετανικά διοικητικά δικαστήρια ελέγχουν τις αποφάσεις της διοίκησης – δεν στερεί τη διαδικασία από την αποτελεσματικότητά της. Η ουσία της προσφυγής στην υπό κρίση υπόθεση εξετάστηκε από το Εφετείο το οποίο είχε τη δικαιοδοσία να θεραπεύσει τη βλάβη που επικαλέσθηκε ενώπιόν του ο προσφεύγων. Η απόρριψη της προσφυγής του όμως δεν είναι αντικείμενο απόδειξης αφού η αποτελεσματικότητά της στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 13 της Σύμβασης δεν εξαρτάται από τη βεβαιότητα της θετικής έκβασης για τον προσφεύγοντα.

Το Δικαστήριο απεφάνθη τελικά ότι ο προσφεύγων είχε τη δυνατότητα να ασκήσει, σύμφωνα με το εσωτερικό βρετανικό δίκαιο, αποτελεσματική προσφυγή σχετικά με τον κίνδυνο της κακομεταχείρισής του στην περίπτωση της απέλασης στην Τανζανία. Κατά συνέπεια, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν παραβίασε το άρθρο 13 της Σύμβασης.

Το Δικαστήριο έκρινε ομόφωνα ότι η απέλαση του προσφεύγοντα στην Τανζανία θα παραβιάσει το άρθρο 3 της Σύμβασης και ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν παραβίασε το άρθρο 13. Έκρινε επίσης ότι δεν ανέκυπταν ζητήματα παραβίασης των άρθρων 6 και 8 της ΕυρΣΔΑ.